

Schoolrapport

Stanislascollege Dalton Delft Mavo

Havo

2019-2020

Stanislascollege Dalton Delft Mavo Havo (02DZ04)
Reinier de Graafpad 1
2625DT DELFT
015 - 7506040

Inhoudsopgave

1 Inleiding

2 Onze school & passend onderwijs

- 2.1 Algemene gegevens
- 2.2 Visie
- 2.3 Onderwijs en ondersteuning

3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

- 3.1 Deskundigheid
- 3.2 Voorzieningen
- 3.3 Onderwijsaanbod
- 3.4 Methodes
- 3.5 Fysieke ruimten
- 3.6 Protocollen
- 3.7 Leerkrachtvaardigheden

4 Organisatie van de ondersteuning

- 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school
- 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

5 Planvorming en cyclisch werken

- 5.1 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	05 juli 2019
Naam van onze school	Stanislascollege Dalton Delft Mavo Havo (02DZ04)
Onderwijstype	Voortgezet onderwijs (VO)
Denominatie	Rooms-Katholiek
Naam van ons schoolbestuur	Stichting Lucas Onderwijs (20281)
Naam samenwerkingsverband	Samenwerkingsverband VO Delflanden (VO2809)
Aantal leerlingen	792
Onderwijssoorten	HAVO, VMBO TL, VMBO TL / HAVO
Leerjaren	Bovenbouw, Onderbouw

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

Daltononderwijs

Op Stanislascollege Dalton Delft vinden we meerdere zaken belangrijk. We willen dat leerlingen zelfstandig worden en dat zij leren samenwerken. Om dit goed te kunnen doen moet je verantwoordelijkheid nemen en effectief werken. Door te reflecteren op wat je hebt gedaan, kun je ontdekken of je op de juiste manier hebt gewerkt. In het rooster staan minimaal vier daltonuren per week. Leerlingen maken voor deze lessen zelf een keuze voor een vak waar ze naar toe gaan. Leerlingen kunnen tijdens deze uren extra ondersteuning krijgen voor bijvoorbeeld begrijpend lezen of rekenen/ wiskunde. Ook kunnen ze zich inschrijven voor projecten.

Onze visie op passend onderwijs

Het Stanislascollege Dalton Delft richt zich op een effectieve aanpak in verschillende niveaus van ondersteuning. Interventies worden zo snel en effectief mogelijk ingezet, passend bij de gesignaleerde problematiek volgens het principe: preventief waar mogelijk, extra (intensieve) ondersteuning als het moet en diepteondersteuning indien noodzakelijk. Dit gebeurt op basis van een handelingsgerichte werkwijze waarbij systematische gewerkt wordt en waarbij het aanbod afgestemd is op de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerlingen.

In het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband, staan de afspraken beschreven waar de Delftse scholen voor voortgezet onderwijs qua basisondersteuning aan moeten voldoen. In dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) staat beschreven wat onze school (aanvullend) aanbiedt in de basisondersteuning en wat wij als extra ondersteuning kunnen aanbieden, in samenwerking met ketenpartners in onderwijs en zorg.

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Kenmerkend voor onze leerlingen

Op onze school kunnen leerlingen hun mavo- en havodiploma halen. Het is een kleinschalige school, waar iedereen bij elkaar betrokken is. De medewerkers kennen de leerlingen bij naam, zijn in hen geïnteresseerd en stralen dat ook uit. Oog hebben voor elkaar is net zo vanzelfsprekend als leren van en met elkaar. Naast goed onderwijs is er veel aandacht aan de brede vorming van jonge mensen die de samenleving van morgen vorm en inhoud gaan geven.

Sterke punten in onze ondersteuning

- Er wordt uitgegaan van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling.
- De onderwijs- en ondersteuningsbehoeften worden geïnventariseerd aan de hand van kindkenmerken en kenmerken van de onderwijs- en opvoedsituatie. Daarbij is aandacht voor zowel belemmerende als stimulerende kenmerken van kind, school en ouders.
- Dit gebeurt op basis van een handelingsgerichte werkwijze, waarbij door middel van vroegsignalering en zo snel mogelijk adequaat handelen gestreefd wordt naar een preventieve aanpak van onderwijs- en ontwikkelingsproblemen.

Grenzen aan onze ondersteuning

Om het onderwijs passend te kunnen maken, wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerlingen. Dit gebeurt echter binnen de grenzen van onze mogelijkheden.

Om passend onderwijs te kunnen bieden is het van belang dat leerlingen op een passend niveau onderwijs volgen. Binnen de verschillende leerjaren van de school is dan ook op systematische wijze aandacht voor determinatie. Als de resultaten van een leerling afwijken van de geldende overgangsnormen, zal op basis van kindkenmerken en kenmerken van de omgeving een inventarisatie worden gemaakt van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Op basis van die inventarisatie wordt een ondersteuningsaanbod gedaan vanuit het basisaanbod van de school. Als de ingezette ondersteuning onvoldoende effectief blijkt en er geen verbetering zichtbaar is in de resultaten, kan een leerling in aanmerking komen voor een capaciteitentest. Die testresultaten kunnen aanvullend informatie opleveren over welk onderwijsniveau aansluit bij de capaciteiten van een leerling en handvatten bieden voor passende onderwijsondersteuning. Als het onderwijsniveau op basis van de resultaten van de capaciteitentest en eerder behaalde (methode- onafhankelijke) toetsresultaten onvoldoende passend blijkt, zal er toegewerkt worden naar een passend onderwijsniveau. Dat kan zo nodig met inzet van basisondersteuning en/ of met aanpassingen in het onderwijsprogramma. Als het onderwijsniveau voldoende passend blijkt, kan de leerling in aanmerking komen voor extra onderwijsondersteuning vanuit de bovenschoolse ondersteuning.

Deze vorm van ondersteuning wordt kwantitatief begrensd door het beschikbare budget zoals vastgelegd in de (meerjarige) begroting van het samenwerkingsverband. Kwalitatief wordt de extra ondersteuning begrensd door dat wat de school vanuit de basisondersteuning minimaal moet kunnen bieden en aan de bovenkant door de ondersteuningsmogelijkheden die het speciaal onderwijs in huis heeft (diepteondersteuning). Stanislascollege Dalton Delft is dan ook geen passende onderwijsplek voor leerlingen met specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften waarvoor specialistische kennis en vaardigheden vereist is. Hierbij kan gedacht worden aan leerlingen die specialistische of zeer intensieve begeleiding nodig hebben, bijvoorbeeld omdat zij een handicap, chronische ziekte of stoornis hebben.

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

Onze school heeft de ambitie om de basisondersteuning te versterken, zodat middels tijdige signalering van onderwijs- en ondersteuningsbehoeften en adequate inzet van laagdrempelige ondersteuning het grootste deel van de leerlingen vanuit de basisondersteuning op school bediend kan worden.

De bijbehorende ontwikkeldoelen voor het schooljaar 2019- 2020 zijn:

- Uitbreiding van het basisaanbod van onze school.
- Ondersteuning vanuit het begeleidingsteam aan mentoren en teamleiders in het scherper krijgen van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften aan de hand van kindkenmerken en kenmerken van de onderwijs- en opvoedsituatie, bij het zorgdragen voor een snelle en adequate inzet van basisondersteuning en bij het evalueren van de voortgang van de ingezette basisondersteuning.

3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

Op de school aanwezig

Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur

Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Deskundigheid

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

Taakuren zorgfuncties

Waar	Deskundigheid	Taakuren per jaar	Taakuren per jaar / 100 leerlingen
	Zorgcoördinatie	1150	145
	Verzuimcoördinatie	800	101
	Leerlingbegeleiding	800	101
	Decanaat / loopbaanbegeleiding	400	51
	Remedial teaching	250	32
	Mentoraat	180	23
	Coördinatie remedial teaching	50	6

De onderstaande lijst toont de deskundigheden die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Waar	Deskundigheid
	Autisme-specialist
	Begeleider passend onderwijs
	Dyslexiespecialist
	Gedrag / sociale vaardigheden specialist
	Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper
	Reken-/wiskunde-specialist
	Taal-/leesspecialist

Toelichting deskundigheid

De volgende deskundigen zijn vanuit het samenwerkingsverband verbonden aan onze school.

Begeleider passend onderwijs

Vanuit het samenwerkingsverband is een begeleider passend onderwijs (BPO-er) aangesteld met kennis van zaken op het gebied van leerlingen met kleinere of grotere onderwijsbehoeften. De BPO-er biedt kortdurende leerlinggerichte begeleiding en systeemgerichte/indirecte begeleiding, vanuit een 'vijf gesprekken model'. Alle begeleiding is erop gericht om op basis van vroegtijdige signalering, met praktische en handelingsgerichte interventies, intensievere vormen van ondersteuning te voorkomen. De BPO-er spreekt met de leerling, eventueel diens ouders, mentor, docenten en andere relevante betrokkenen binnen de school om een beeld te krijgen van de zwaarte van de onderwijsbehoeften van een leerling. Het observeren van de leerling in de klasse- en schoolsituatie of een screeningslijst als GIZ kunnen daarbij middelen zijn die gebruikt worden om een goed beeld van de leerling te krijgen. Mogelijkheden en moeilijkheden (stimulerende en belemmerende factoren) worden in kaart gebracht. In gezamenlijkheid met docent/school wordt gezocht naar een passende aanpak voor leerling en docent(en). De aan te reiken interventies richten zich op door docent te beïnvloeden factoren, zoals de leertaak en de instructie (onderwijscomponent) of de leerstrategie van de leerling of diens taakgedrag (leercomponent). Die interventies zullen worden gekozen, die het beste passen bij de individuele docent en bij de leerling. In een eventuele vervolgspraak kunnen de interventies worden getoetst op hun bruikbaarheid en kunnen, indien noodzakelijk, nieuwe maatregelen worden bedacht. Met deze vorm van begeleiding wordt de leerling geholpen, de vaardigheden van de docent uitgebreid en daarmee de ondersteuningsstructuur van de school versterkt.

Gedragwetenschapper

De gedragwetenschapper wordt door de zorgcoördinator tijdig betrokken bij een casus, indien er sprake lijkt dat de onderwijsbehoeften van de leerling de mogelijkheden die de school heeft vanuit de basisondersteuning overstijgen. De gedragwetenschapper is daarmee de partner die vanuit het onderwijs aan de overlegtafel wordt gevraagd. De gedragwetenschapper is verantwoordelijk voor het besluitvormend overleg met school, ouders en leerling over de inzet van de extra onderwijsondersteuning binnen de school of in het FLEX-College. De gedragwetenschapper maakt het handelingsgerichte deel van het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) en stemt dit af met de betrokken partijen.

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Waar	Voorziening
	Autiklas
	Observatieklas
	Time-out voorziening (met begeleiding)
	Tussenvoorziening (OPDC of rebound)

Toelichting voorzieningen

Voor een beschrijving van de aanwezige voorzieningen die voor onze school beschikbaar zijn wordt hier verwezen naar het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband VO Delflanden, dat te vinden is op de website van het samenwerkingsverband.

3.3 Onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Waar	Onderwijsaanbod
	Aanbod dyslexie
	Aanbod executieve functies
	Aanbod NT2
	Dalton- uren
	Preventieve signalering van leer-, opgroei-, opvoedproblemen

Toelichting onderwijsaanbod

De basisondersteuning

De basisondersteuning betreft het geheel van preventieve en licht curatieve interventies die binnen de ondersteuningsstructuur van Stanislascollege Dalton Delft geboden wordt, waar nodig met inzet van expertise van het samenwerkingsverband of de ketenpartners. Hieronder volgt een beschrijving van de basisondersteuning die het schooljaar 2019- 2020 op Stanislascollege Dalton Delft aangeboden wordt.

Mentorgesprekken

De mentor volgt de totale ontwikkeling van de leerling en is bij onderwijs- of zorgvragen het eerste aanspreekpunt voor leerling en ouders. De mentor maakt aan de hand van kindkenmerken en kenmerken van de onderwijs- en opvoedsituatie, een eerste inventarisatie van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften en draagt, in overleg met leerling en ouders, zorg voor de inzet van basisondersteuning. De mentor heeft daarnaast een coachende rol en ondersteunt leerlingen bij het vergroten van de zelfstandigheid en het nemen van verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces. Leerlingen kunnen bij de mentor ook terecht voor meer persoonlijke gesprekken. In overleg met leerling en ouders kan de mentor via de teamleider tevens doorverwijzen naar het begeleidingsteam van de school.

Ondersteuning op het gebied van de leerontwikkeling

- Coaching dyslexie

Het Stanislascollege Dalton Delft vindt het belangrijk om op de hoogte te zijn van dyslexie bij leerlingen. Leerlingen met dyslexie kunnen kortdurend 5 tot 6 weken ondersteuning krijgen en worden de wettelijke faciliteiten aan hen toegekend. Welke ondersteuning en op welk moment deze gegeven wordt, wordt in overleg met docenten, leerling en waar nodig ouders, bepaald. Wanneer de school niet de benodigde hulp kan bieden, verwijst deze door naar een externe deskundige.

Sreening

In de brugklas wordt er bij alle leerlingen een dictee en stilleestoets afgenomen met het doel te achterhalen hoe sterk of zwak leerlingen zijn in deze vaardigheden. Leerlingen die uitvallen, dus zwak scoren, kunnen in groepjes worden geplaatst voor verdere begeleiding. De begeleiding bestaat uit een workshop spelling en/of lezen tijdens een Daltonuur. Indien er geen dyslexieverklaring is en het vermoeden bestaat dat een leerling dyslectisch is, dan neemt school contact op met de ouders van de leerling. In overleg met ouders wordt deze leerling verwezen naar een bureau voor verdere dyslexiescreening. De kosten voor dit onderzoek worden door ouders betaald.

- Coaching Kurzweil

Het Stanislascollege Dalton Delft biedt leerlingen de mogelijkheid aan om te werken met Kurzweil en Web2Speech, compenserende software voor lees- en schrijfproblemen bij bijvoorbeeld dyslexie. Ook andere leerlingen kunnen deze software gebruiken. Kurzweil en Web2Speech heffen belemmeringen op die worden ervaren bij teksten lezen, schrijven en begrijpen. Daardoor kunnen leerlingen sneller werken en op hun eigen niveau presteren. Tijdens de coaching in een Daltonuur worden leerlingen ondersteund bij het zelfstandig leren werken met Kurzweil en Web2Speech. Zij krijgen uitleg over de mogelijkheden die het programma biedt en zij kunnen bij de docent terecht met vragen. Ook kunnen leerlingen met dyslexie, indien gewenst, hun toetsen met Kurzweil maken.

- Daltonuur begrijpend lezen

Leerlingen uit leerjaar 1 met achterstanden op het gebied van begrijpend lezen kunnen een periode in aanmerking komen voor het daltonuur begrijpend lezen. In het daltonuur wordt gewerkt aan het verbeteren van de begrijpend leesvaardigheden middels het aanleren van andere manieren, tips en methoden. De leerlingen kunnen de aangereikte leerstrategieën meteen ook toepassen bij andere vakken dan het vak Nederlands, begrijpend lezen is immers de basis voor vrijwel alle schoolvakken.

- Daltonuur spelling

Leerlingen uit leerjaar 1 met achterstanden op het gebied van spelling kunnen een periode in aanmerking komen voor het saltonuur Spelling. In het daltonuur wordt middels een afwisselende en interactieve werkwijze gewerkt aan het verbeteren van de spellingvaardigheden. De ondersteuning bestaat uit een afname van een startdictee, instructies, gerichte spellingoefeningen en de afname van een einddictee. Voor de leerlingen wordt daarnaast een persoonlijk account aangemaakt op een spellingwebsite, waar de leerlingen op hun eigen tempo en op speelse wijze kunnen oefenen met spelling.

- Daltonuur rekenen/ wiskunde

Leerlingen uit leerjaar 1 met achterstanden op het gebied van rekenen kunnen een periode in aanmerking komen voor het daltonuur rekenen. In het daltonuur wordt gewerkt aan het verbeteren van de rekenvaardigheden middels het behandelen van verschillende rekenonderwerpen, zoals breuken, procenten, verhoudingstabellen en schaalberekeningen.

- Daltonuur woordenschat

Leerlingen uit leerjaar 1 met achterstanden op het gebied van de woordenschat kunnen een periode in aanmerking komen voor het daltonuur woordenschat. In dit daltonuur wordt de woordenschat vergroot met behulp van een methode. Op deze wijze maken de leerlingen kennis met 'schooltaalwoorden' die zij ook in het dagelijks leven op school tegenkomen. Naast de methode werken de leerlingen ook met een schrift waarin zij hun eigen schooltaalwoorden noteren met de betekenis hiervan.

- Daltonuur handschriftverbetering

Leerlingen die moeite hebben met schrijven kunnen een periode meedoen met de daltonuren handschriftverbetering. Tijdens dit lesuur werken de leerlingen met een methode waarbij zij leren hoe letters worden geschreven. De methode is gebaseerd op de werkwijze van het platform Handschriftontwikkeling.

- Daltonuur plannen

Voor het daltononderwijs wordt gebruik gemaakt van periodeplanners en een daltonagenda. In de periodeplanners staat voor elk vak voor elke periode wat de leerstof en het maakwerk is en wanneer de toetsmomenten zijn. In het daltonuur plannen worden leerlingen kortdurend ondersteund bij het zelfstandig leren invullen en plannen van de leerstof en het maakwerk in de daltonagenda. Zelfstandig plannen betekent dat leerlingen bewust kiezen wanneer ze waaraan gaan werken, zodat hun maak- en leerwerk op tijd af is.

- Daltonuur leren- leren

In het daltonuur leren- leren worden leerlingen kortdurend ondersteund bij het verbeteren van hun studievoordigheden. Leerlingen krijgen een aantal studievoordigheden aangeleerd die het maken en leren van het schoolwerk leuker en makkelijker maakt. Er wordt ook aandacht besteed aan de werking van de hersenen en het geheugen. Leerlingen kunnen daarnaast in het daltonuur terecht met vragen als 'hoe leer je woordjes Frans?', 'hoe maak je een samenvatting?' en 'hoe kan je de leerstof langer onthouden?'.

Ondersteuning op het gebied van de sociaal- emotionele ontwikkeling en gedrag

- Daltonuur faalangstreductietraining

Leerlingen die bij het leren belemmerd worden door faalangst kunnen ingedeeld worden in het daltonuur faalangst. In 5 daltonuren wordt in een groep van maximaal 7 leerlingen volgens de methode 'Lefgasten' gewerkt aan het verminderen van de faalangstklachten. De leerlingen krijgen stap voor stap uitleg over hoe zij hun faalangst kunnen overwinnen, zodat hun cijfers verbeteren en zij met meer plezier leren en naar school gaan. De faalangstreductietraining wordt aangeboden door een ketenpartner van de school.

- Individuele gesprekken met leerlingbegeleider

Leerlingen met sociaal- emotionele problemen of problemen in de opvoedsituatie kunnen terecht bij de leerlingbegeleider. De leerlingbegeleider inventariseert samen met de leerling de klachten/ problemen en maakt aan de hand van kindkenmerken en kernmerken van de onderwijs- en opvoedsituatie een inventarisatie van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. De leerlingbegeleider bespreekt op basis van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften wat de ondersteuningsmogelijkheden zijn en kan in overleg met leerling en waar nodig met ouders doorverwijzen naar externe vormen van hulp/ externe ketenpartners.

Binnen de school wordt gewerkt volgens de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. De meldcode is een stappenplan waarin staat hoe professionals huiselijk geweld en kindermishandeling signaleren en melden. Bij signalen/ vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling doorloopt de leerlingbegeleider de stappen van de meldcode. Als de leerlingbegeleider inschat dat er sprake is van acute of structurele onveiligheid, zal de leerlingbegeleider het begeleidingsteam informeren en zal er vanuit school gemeld worden bij Veilig Thuis.

Gedurende het schooljaar kan er ook ingespeeld worden op specifieke onderwijs- of ondersteuningsbehoeften van een groep leerlingen, waar nodig met expertise van het samenwerkingsverband of de ketenpartners. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de inzet van een klasseninterventie of het aanbieden van een groepstraining in een daltonuur.

Extra ondersteuning

Als de basisondersteuning onvoldoende effectief is, kan extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband en/of ketenpartners in onderwijs en zorg de school worden binnengehaald. Voorafgaand aan de toeleiding naar extra ondersteuning wordt door het begeleidingsteam op de school bekeken of de school voldoende heeft gedaan om de leerling in het primaire proces te ondersteunen. De zorgcoördinator heeft hierin een signalerende en controlerende taak. Voor leerlingen waarvoor daadwerkelijk extra onderwijsondersteuning moet worden ingezet, is het wettelijk verplicht om een ontwikkelperspectiefplan (OPP) op te stellen en hierover met de ouders op overeenstemming gericht overleg te hebben. In het OPP is terug te vinden wat voor arrangement wordt ingezet, met welk doel, met heldere afspraken over de inzet van middelen, personele ondersteuning en toezicht op de uitvoering, afspraken over de inzet, verantwoording en evaluatie.

De extra ondersteuning kan bestaan uit individuele of groepsgewijze onderwijsarrangementen.

Onderwijsarrangementen op het gebied van de leerontwikkeling

Het gaat hierbij om maatwerkgerichte arrangementen voor individuele leerlingen of kleine groepen. Het onderwijsarrangement vindt op de school of zeer schoolnabij plaats. Dit type arrangement is gericht op het versterken van de leerontwikkeling van de leerling. Daarbij kan gedacht worden aan een docentgerichte aanpak zoals bijvoorbeeld co-teaching of een leerlinggerichte aanpak zoals versterken van de executieve vaardigheden, training op het gebied van aandacht en geheugen, extra hulp of training op het gebied van plannen en organiseren, training op het gebied van beter leren of aanvulling op RT of bijles bovenop dat wat de school kan bieden.

Onderwijsarrangementen op het gebied van de sociaal- emotionele ontwikkeling en gedrag

Het gaat hierbij om maatwerkgerichte arrangementen voor individuele leerlingen of kleine groepen. Het onderwijsarrangement vindt op de school of zeer schoolnabij plaats. Dit type arrangement is gericht op het versterken van vaardigheden op het terrein van de sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag van leerlingen. Daarbij kan gedacht worden aan een docentgerichte aanpak zoals psycho-educatie of co-teaching of een leerlinggerichte aanpak zoals coaching op gedrag, training zelf oplossingen bedenken, stop-denk-doe training of individuele gesprekken gericht op welbevinden.

Als de leerling geen passend onderwijs kan krijgen binnen de context van een reguliere setting, bestaat de mogelijkheid tot inzet van extra intensieve ondersteuning buiten de eigen school in de bovenschoolse onderwijsvoorziening. De leerling krijgt dan gedurende kortere of langere tijd onderwijs binnen het FLEX-College aangeboden, onder verantwoordelijkheid van de eigen school. Binnen het FLEX-College wordt voor de leerling een onderwijs- en zorgprogramma op maat opgezet, met als doel het maximaal haalbare te bereiken. Afspraken betreffende de in te zetten ondersteuning worden vastgelegd in het OPP.

Als de leerling geen passend onderwijs kan krijgen binnen de context van een reguliere setting, bestaat de mogelijkheid tot inzet van extra intensieve ondersteuning buiten de eigen school in de bovenschoolse onderwijsvoorziening. De leerling krijgt dan gedurende kortere of langere tijd onderwijs binnen het FLEX-College aangeboden, onder verantwoordelijkheid van de eigen school.

Binnen het FLEX-College wordt voor de leerling een onderwijs- en zorgprogramma op maat opgezet, met als doel het maximaal haalbare te bereiken. Afspraken betreffende de in te zetten ondersteuning worden vastgelegd in het OPP.

Schakelklas HAVO/ VWO

Voor leerlingen met een grote structuurbehoefte (zoals leerlingen met ASS- gerelateerde problemen, angsten, hoge prikkelgevoeligheid of concentratieproblemen) is er binnen het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Delflanden een eenjarige schakelklas opgericht waar de overstap van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs voor deze leerlingen middels extra begeleiding en een aangepaste omgeving wordt vergemakkelijkt. Aan het eind van het eerste schooljaar wordt de leerling geschakeld naar een (reguliere) tweede klas. In principe is schakeling naar een tweede klas op alle scholen voor voortgezet onderwijs binnen het SWV VO Delflanden mogelijk, dit afhankelijk van de onderwijsbehoeften en mogelijkheden van de leerling en de wensen van ouders en kind.

Diepteondersteuning

Indien de ondersteuningsbehoeften van de leerling om langdurige of extra intensieve begeleiding vragen die niet binnen het reguliere voortgezet onderwijs kan worden geboden en ook niet kan worden geboden in het bovenschoolse FLEX-College, zal het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) mogelijk het beste kunnen inspelen op de ondersteuningsvragen. Het speciaal onderwijs is er voor leerlingen die specialistische of zeer intensieve begeleiding nodig hebben, bijvoorbeeld omdat zij een handicap, chronische ziekte of stoornis hebben.

3.4 Methodes

De onderstaande lijst toont de methodes die naast het onderwijsprogramma ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het betreft een training en/of aanpak die onze school de mogelijkheid geeft om specifieke leerlingen extra te ondersteunen in hun ontwikkelingsbehoefte.

Waar	Methode
	Aanpak emotionele ontwikkeling (bijv. faalangst)
	Aanpak gedrag(sproblemen)
	Aanpak sociale veiligheid
	Agressieregulatietraining
	Faalangstreductietraining
	Huiswerkbegeleiding
	Rekenttraining
	Rouwverwerking
	Training sociale vaardigheden
	Training studievoordigheden

3.5 Fysieke ruimten

De ruimten in de school zijn voor iedereen toegankelijk. Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimte

Praktijklokalen/-voorzieningen keuken
Prikkelarme werkplek of stilleruimte
Ruimte met individuele werkplekken
Ruimte voor één op één begeleiding

3.6 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Actief toegepast
Protocol anti-pestten	Actief toegepast
Protocol dyscalculie	In ontwikkeling
Protocol dyslexie	Aanwezig
Protocol gedrag / sociale veiligheid	Aanwezig
Protocol medisch handelen	Aanwezig
Protocol rouw en overlijden	Actief toegepast
Protocol schorsen en verwijderen	Actief toegepast
Protocol voorkomen schoolverzuim en thuiszitters	In ontwikkeling

Toelichting protocollen

Voor de specifieke protocollen die we binnen onze school gebruiken wordt hier verwezen naar de website van de school.

3.7 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
Z	Zeer zwak
O	Onvoldoende
V	Voldoende
G	Goed

Leerkrachtvaardigheden	#	Z	O	V	G
Handelingsgericht werken	10	0 %	20 %	80 %	0 %

Indicator HGW	Score
Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	Onvoldoende
Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Onvoldoende
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Voldoende
Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	Voldoende
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Voldoende
Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Voldoende
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Voldoende
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Voldoende
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	Voldoende
Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen. Ze geven hen een eigen rol en verantwoordelijkheid in het vaststellen van onderwijsbehoeften, leerdoelen, aanpak en het leren.	Voldoende

Toelichting HGW

Medewerkers van de school richten zich op een effectieve aanpak in verschillende niveaus van ondersteuning. Dit gebeurt op basis van een handelingsgerichte werkwijze waarbij systematische

gewerkt wordt en waarbij het aanbod afgestemd is op de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerlingen. Handelingsgericht werken gaat uit van zeven principes:

1. Onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerlingen centraal stellen.
2. Afstemming en wisselwerking tussen kind en zijn omgeving: de groep, de docent, de school en de ouders. De omgeving dient goed afgestemd te zijn op wat het kind nodig heeft.
3. De docent doet ertoe. De docent kan afstemmen op de verschillen tussen de leerlingen en zo het onderwijs passend maken.
4. Positieve aspecten zijn van belang. Dit gaat niet alleen om de positieve aspecten van het kind, maar ook van de docent, de groep, de school en de ouders.
5. Constructieve samenwerking tussen school en ouders.
6. Doelgericht werken. Er worden doelen geformuleerd met betrekking tot leren, werkhouding en sociaal- emotioneel functioneren en de doelen worden geëvalueerd.
7. De werkwijze van school is systematisch en transparant. Er zijn duidelijke afspraken over wie wat doet en wanneer.

4. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Inrichting ondersteuningsroute

Stroomschema van de ondersteuningsroute binnen de school

Stap 1: Mentor signaleert de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling.

Stap 2: Mentor overlegt met collega's, leerling en waar nodig met ouders.

Stap 3: Mentor (eventueel in overleg met teamleider) intensiveert de inzet vanuit de basisondersteuning.

Stap 4: Teamleider meldt, met instemming van ouders, de leerling aan bij het begeleidingsteam.

Stap 5a: Aanvraag extra ondersteuning vanuit samenwerkingsverband (arrangement).

Stap 5b: Doorverwijzing naar hulpverlening.

Stap 6: Bieden van extra ondersteuning (of plaatsing op een andere school) en start cyclus ontwikkelingsperspectief.

Stap 7: Aanvraag toelaatbaarheidsverklaring voor VSO (diepteondersteuning).

Bij elke stap is er sprake van:

- Overleg en samenwerking met leerling en ouders.
- Bieden van basisondersteuning.
- Volgen en evalueren van de resultaten van de aanpak.

Samenwerking met ouders bij de ondersteuning

Onze school werkt samen met ouders.

De taak om ouders te betrekken bij de ondersteuning ligt bij de deskundige van het samenwerkingsverband, de directie, team- of afdelingsleider, de gedragspecialist / orthopedagoog, de intern begeleider / zorgcoördinator, de jeugdhulpprofessional, de leerlingbegeleider en de leraar / mentor.

Toelichting op de samenwerking met ouders

In de totstandkoming van een ondersteuningsaanbod, is afstemmen en samenwerken met ouders een van de uitgangspunten. De kennis van ouders over hun kind en van de school over deze leerling vullen elkaar goed aan. Ouders hebben over het algemeen een betere kijk op het welbevinden van hun kind, de emotionele ontwikkeling, de kansen en bedreigingen en zicht op hoe het kind de school ervaart. Scholen hebben vaak goed zicht op de cognitieve ontwikkeling en het (sociaal) gedrag van het kind in de schoolcontext. Bundeling van kennis en ervaring van ouders en school komt daarom de pedagogische aanpak en ondersteuning voor een kind ten goede. School en ouders zijn partners als het gaat om de totstandkoming en het bieden van een passend ondersteuningsaanbod.

Ondersteuningsteam

Onze school werkt met een ondersteuningsteam. Een ondersteuningsteam is een deskundig team dat bij elkaar komt om leerlingen te bespreken die extra ondersteuning nodig hebben.

Ons ondersteuningsteam bestaat in ieder geval uit de deskundige van het samenwerkingsverband, de gedragspecialist / orthopedagoog, de zorgcoördinator, de jeugdhulpprofessional en de leerlingbegeleider. Ons ondersteuningsteam komt minimaal 13 keer per jaar elkaar.

Aanmeldproces

Wanneer een leerling wordt aangemeld bij onze school wordt altijd onderzocht wat zijn/haar extra onderwijs- en/of ondersteuningsbehoeften zijn voordat de leerling ingeschreven wordt op school. Wanneer de school niet kan voldoen aan de onderwijs- en/of ondersteuningsbehoefte van een leerling wordt er gezocht naar een passende plek.

Bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vindt warme overdracht plaats met de voorschoolse voorziening of de vorige school.

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij de teamleider en zo nodig de zorgcoördinator.

4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector

Regulier basisonderwijs (bao)

Regulier voortgezet onderwijs (vo)

Speciaal basisonderwijs (sbo)

Voortgezet speciaal onderwijs (vso)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner

Begeleider passend onderwijs van het SWV

Centrum Jeugd en gezin (CJG)

GGZ / Jeugd-GGZ

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Jeugdhulpverlening

Jongerenwerk

Leerplichtambtenaar

Lokale overheid/gemeente

Schoolmaatschappelijk werk / gezinswerker

Toelichting samenwerking

Begeleidingsteam

Het begeleidingsteam binnen de school heeft bij de screening en signalering een belangrijke ondersteunende functie. Middels meelesen van onderwijskundige rapporten, observaties in de klas en gesprekken met de jongere, de ouders en diens mentor/docententeam, worden onderwijs- en/ of ondersteuningsbehoeften vertaald naar vraaggestuurde en handelingsgerichte ondersteuning. In eerste instantie wordt daarbij aangesloten op het aanbod dat binnen de schoollocatie zelf aanwezig is vanuit de basisondersteuning.

Indien noodzakelijk kunnen leden van het begeleidingsteam rondom casuïstiek overleg voeren. De

leden brengen dan leerlingen/gezinnen in waarbij collegiale afstemming of collegiaal advies gewenst dan wel noodzakelijk is. Het doel daarvan is om de basisondersteuning op de school en het voorliggend veld (basisondersteuning in het sociaal jeugddomein vanuit de gemeenten) optimaal te benutten en de ondersteuning aan de leerling of het gezin te stroomlijnen.

Samenwerking met onderwijs, zorg en ketenpartners

Ketenpartners vanuit onderwijs en zorg vertegenwoordigen met elkaar het brede terrein van onderwijs en zorg, ieder vanuit hun eigen wettelijke taken en verantwoordelijkheden. Wanneer een leerplichtambtenaar gevraagd wordt om aan te schuiven aan de overlegtafel betekent dit onder meer dat er gevraagd wordt om toezicht en handhaving op verzuim en mogelijke inbreng van expertise vanuit veiligheid en justitie (jeugdreclassering). Van de medewerker vanuit het Team Jeugd of het Sociaal Team wordt kennis van opvoedondersteuning gevraagd, daarnaast kennis van het welzijnswerk, de (geïndiceerde) jeugdzorg, de jeugd-GGZ en de Jeugd-LVG. Wanneer een schoolverpleegkundige of een schoolarts wordt gevraagd om aan de overlegtafel aan te schuiven gaat het om kennis van medisch verzuim en de contacten met onder meer huisartsen en medisch specialisten. De gedragswetenschapper of andere deskundigheid vanuit het samenwerkingsverband brengt expertise mee op het gebied van handelingsgericht diagnostisch onderzoek, specifieke onderwijsondersteuning binnen de school, het FLEX-College of het voortgezet speciaal onderwijs.

5. Planvorming en cyclisch werken

In dit hoofdstuk is beschreven hoe we binnen onze school de ondersteuning borgen door cyclisch werken in een PDCA-cyclus. Op niveau van de school leggen we dit vast in het schoolondersteuningsprofiel (SOP) en op leerlingniveau in ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP).

5.1 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt onze school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Hierin staan de onderwijsdoelen en ondersteuning beschreven. De OPP's van onze leerlingen worden jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.